

Н.М. КОЛІСНИЧЕНКО**СТАТУС ГРОМАДИ У ВИЗНАЧЕННІ ПРІОРИТЕТІВ, МЕТИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІСЛЯВОЄННОГО
ВІДНОВЛЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ**

У статті визначено роль, зміст та механізми формування інформаційно-комунікаційної політики (ІКП) громади як ключового інструменту післявоєнного відновлення та територіального розвитку у її взаємозв'язку зі статусом адміністративно-територіальної одиниці. Обґрунтовано, що розвиток ІКТ-інфраструктури забезпечує оперативний збір даних, створює платформи для електронної участі та громадського обговорення, підвищуючи прозорість і підзвітність влади. З'ясовано, що чим вищий рівень розвитку ІКТ у громаді, тим ширші її можливості самостійно визначати власні потреби, мобілізувати ресурси та брати активну участь у формуванні політики. Досліджено, що статус громади (столиця, обласний центр, мале чи прифронтове місто, село) визначає пріоритети, ресурси та складність ІКП. Акцентовано на тому, що ІКП є двостороннім інструментом: вона визначається статусом громади, але водночас ефективна ІКП підвищує статус громади, сприяючи залученню інвестицій та зменшуючи різницю в якості життя.

Ключові слова: територіальна громада, статус громади, інформаційно-комунікаційна політика, комунікаційна стратегія, післявоєнне відновлення, інфраструктура, проєкт, цифрова трансформація, електронна участь, місцеве самоврядування, прозорість, управлінські рішення

N.M. KOLISNICHENKO**THE STATUS OF THE COMMUNITY IN DETERMINING THE PRIORITIES, GOALS,
AND IMPLEMENTATION OF INFORMATION AND COMMUNICATION POLICY
FOR POST-WAR INFRASTRUCTURE RECOVERY AND DIGITAL TRANSFORMATION**

The paper defines the role, content, and mechanisms of forming a community's information and communication policy (ICP) as a key tool for post-war reconstruction and territorial development in its relationship with the status of an administrative-territorial unit. It is substantiated that the development of ICT infrastructure provides operational data collection, creates platforms for electronic participation and public discussion, increasing transparency and accountability of government. It is found that the higher the level of ICT development in a community, the wider its opportunities to independently determine its own needs, mobilize resources and take an active part in policy formation. It is studied that the status of the community (capital, regional center, small or frontline city, village) determines the priorities, resources, and complexity of the ICP. It is emphasized that the ICP is a two-sided tool: it is determined by the status of the community, but at the same time, an effective ICP increases the status of the community, contributing to attracting investments and reducing the difference in the quality of life.

Key words: local community, community status, information and communication policy, communication strategy, post-war recovery, infrastructure, project, digital transformation, e-participation, local self-government, transparency, management decisions.

Постановка проблеми. В умовах децентралізації та розвитку інформаційного суспільства життєво необхідно відійти від уніфікованих рішень та розробити адаптовані, ефективні інформаційно-комунікаційні-стратегії, які враховують відмінності у потребах, ресурсах та масштабах викликів, що притаманні селам, селищам та містам.

Сучасний етап розвитку України, який позначений глибинними процесами децентралізації та цифрової трансформації публічного управління, вимагає кардинального переосмислення ролі інформаційно-комунікаційної політики (ІКП) у становленні та сталому розвитку територіальних громад. Особливої ваги ця проблематика набуває в умовах воєнного стану, масштабного післявоєнного відновлення інфраструктури та реформування адміністративно-територіального устрою. За таких обставин, ефективна та цілеспрямована комунікація між органами місцевого самоврядування,

громадськістю та міжнародними партнерами стає не просто функцією, а ключовим чинником життєздатності громади, її резильєнтності (здатності до швидкого відновлення) та спроможності якісно реагувати на безпекові й соціально-економічні виклики.

В умовах децентралізації громади різного статусу (село, селище, місто) демонструють кардинально відмінні потреби, ресурси та масштаби викликів (економічні, соціальні, інфраструктурні). Статус громади часто корелює з рівнем розвитку цифрової інфраструктури, доступом до якісного Інтернету та медіаграмотності населення. Сільські території можуть бути більш вразливими до інформаційних маніпуляцій, ніж міста. Актуалізується виявлення прогалин в інформаційній політиці, які роблять громади з певним статусом менш стійкими до сучасних викликів (фейки, пропаганда, кризові ситуації) і потребують цільового посилення комунікаційних зусиль.

Інформаційно-комунікаційна політика відтак стає не лише інформуванням, але й механізмом зворотного зв'язку для діагностики потреб громади та залучення ресурсів (інвестиції, гранти, проекти, волонтерство). Тому постає проблема дослідження того, як саме статус (наприклад, сільська громада чи місто) впливає на методи комунікації, необхідні для якісного збору даних про потреби (освіта, медицина, дороги) та масштабність необхідних ресурсів для вирішення виявлених проблем. Існує потреба в системному аналізі прямого зв'язку між адміністративним статусом та ІК-стратегіями на місцевому рівні для органів місцевого самоврядування, державних органів та академічних кіл задля розробки нормативної бази та методичних рекомендацій з комунікаційного забезпечення місцевого розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Емпіричні дослідження А. Башука, О. Карпенка, А. Дуди та інших визначають статус громади та її вплив на спроможність формувати й реалізовувати інформаційно-комунікаційну політику. Зарубіжні дослідники Б. Берліан, А. Гуфран, А. Олуфунке та інші розглядають громади та особливі виклики, пов'язані із дефіцитом кадрів, відсутністю стійкого зв'язку, слабкою цифровою грамотністю у реалізації інформаційно-комунікаційної політики. Наукова проблема полягає у недостатній вивченості питань комплексного впливу статусу громади (як інтегральної характеристики) на визначення ключових пріоритетів інформаційно-комунікаційної політики, оптимального вибору комунікаційних інструментів і каналів, масштабів та специфіки комунікаційних викликів (з якими стикаються різні за типом адміністративно-територіальні одиниці). Дослідження зазначеного зв'язку має вирішальне значення для підвищення ефективності публічного управління на локальному рівні, розробки цільових комунікаційних стратегій відновлення територій, а також для створення дієвих моделей взаємодії державних інституцій і громад, що ґрунтуються на принципах відкритості, довіри та партнерства.

Мета статті – визначити роль і статус територіальної громади у формуванні пріоритетів, цілей та механізмів реалізації інформаційно-комунікаційної політики в умовах післявоєнного відновлення інфраструктури та цифрової трансформації. Досягнення цієї мети передбачає виявлення впливу комунікаційної спроможності громади на ефективність управлінських рішень у процесі відновлення; обґрунтування взаємозв'язку між рівнем розвитку інформаційно-комунікаційних інструментів і можливостями громад у визначенні власних потреб та ресурсів; формування теоретико-практичних засад участі громад у реалізації державної політики відновлення та територіального реформування через ефективну комунікацію між владою, громадянами й іншими заінтересованими сторонами.

Виклад основного матеріалу. Інформаційно-комунікаційна інфраструктура держави є комплексом організаційних і технологічних засобів пошуку, зберігання, поширення і використання інформаційної продукції і послуг [3, с. 56]. На сучасному етапі комунікаційна спроможність громад як така є ключовою умовою для прийняття

обґрунтованих, своєчасних та підтриманих суспільством управлінських рішень у процесі післявоєнного відновлення. Доступність, якість і ефективність використання сучасних цифрових і комунікаційних технологій визначають здатність громади до самоаналізу, планування та участі в управлінських процесах. Розвинені інформаційно-комунікаційні інструменти забезпечують оперативний збір і обробку даних про соціально-економічний стан, потреби населення, стан інфраструктури та ресурси громади. Вони сприяють створенню платформ для громадського обговорення та електронної участі, що активізує залучення мешканців до формування пріоритетів розвитку, підвищення прозорості у прийнятті рішень і доступності інформації про ресурси громади, налагодження зворотного зв'язку між владою, бізнесом, громадськими організаціями та громадянами, а також покращенню координації між різними рівнями управління і донорами, що сприяє ефективному використанню ресурсів. У результаті вибудовуються комунікації з активною частиною населення, яка ініціює ідеї та бере участь у громадських справах [1, с. 132].

Відтак, чим вищий рівень розвитку інформаційно-комунікаційних технологій у громаді, тим ширші її можливості самостійно визначати власні потреби, мобілізувати ресурси та брати активну участь у формуванні політики відновлення і розвитку. Цей процес охоплює розроблення концептуальних підходів до розуміння ролі комунікації як інструменту залучення громад до процесів відновлення та реформування територій; визначення механізмів співучасті громад у прийнятті рішень, що стосуються планування, розподілу ресурсів та контролю за реалізацією проєктів; створення моделей партнерства між державними структурами, місцевим самоврядуванням, бізнесом, громадським сектором та міжнародними організаціями; застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для забезпечення відкритого діалогу, прозорості процесів і підзвітності влади; розвиток комунікаційної культури як основи довіри, взаєморозуміння та спільної відповідальності за результати відновлення. Як результат, ефективна комунікація стає ключовою умовою перетворення громад із пасивних об'єктів політики у повноцінних суб'єктів державного управління, здатних впливати на стратегії післявоєнного відновлення та територіального розвитку.

Формування дієвої інформаційно-комунікаційної політики на сучасному етапі потребує розв'язання кількох важливих завдань [5, с. 64], пов'язаних із узгодженням основних понять і термінів як у науковому середовищі, так і в нормативно-правових актах, що регулюють суспільні відносини у сфері комунікацій; упорядкуванням, гармонізацією та узгодженням законодавства, яке стосується комунікаційної політики; підготовкою Стратегії державної комунікаційної політики України, у якій мають бути визначені основні принципи державної політики, спрямованої на розвиток комунікаційного потенціалу владних органів та інститутів громадянського суспільства для реалізації загальної стратегії розвитку країни; створенням сучасної комунікаційної інфраструктури

та впровадженням технологій штучного інтелекту для ефективного просування цілей комунікаційної політики України.

Інформаційно-комунікаційна політика громади є сукупністю принципів, цілей, стратегій та інструментів, які використовує місцева влада для регулювання інформаційних потоків, забезпечення прозорості, двосторонньої комунікації з мешканцями та стейкхолдерами, а також для формування позитивного іміджу та зміцнення ідентичності адміністративно-територіальної одиниці. ІКП громади є інструментом управління інформаційним простором, що має на меті максимально адаптувати комунікаційні зусилля до статусу, потреб, ресурсів та викликів конкретної адміністративно-територіальної одиниці для підвищення якості життя та ефективності управління. Уособлення зазначених аспектів проявляється у комунікаційній стратегії громади шляхом визначення комунікаційних цілей, які повинні підпорядковуватися одній стратегічній меті розвитку громади. Далі прописуються функціональні/ідейні цілі, їх може бути декілька. Потім для кожної функціональної/ідейної цілі прописуються комунікаційні цілі [7, с. 94]. Комунікаційна стратегія підтримує реалізацію Стратегії розвитку територіальної громади, Програми соціально-економічного розвитку, а також інших ініціатив, проєктів і програм, що впроваджуються на території громади [4]. Її призначення полягає у забезпеченні ефективної взаємодії між органом місцевого самоврядування та жителями громади, спрямованої на створення комфортних умов життя та досягнення спільних результатів.

Із зазначеного, інформаційно-комунікаційна політика виступає потужним інструментом, який далеко виходить за межі простого обміну даними. Вона є основою для формування суспільної довіри, наращування соціального капіталу та забезпечення співучасті громадян у процесах прийняття стратегічних управлінських рішень. Водночас, її реалізація та вибір пріоритетів безпосередньо залежать від статусу громади: її адміністративного положення, обсягу ресурсного потенціалу, рівня кадрової спроможності, а також ступеня інтегрованості у регіональний, національний та європейський комунікаційний простори.

Інформаційно-комунікаційна політика та статус громади (як адміністративно-територіальної одиниці) взаємопов'язані та взаємозалежні. ІКП є інструментом для реалізації та покращення статусу громади, тоді як її статус (наприклад, її розмір, склад населення, економічний розвиток, географічне положення) визначає потреби, наявні ресурси та масштаб викликів, на які має реагувати ІКП.

Комунікації органів місцевого самоврядування за останні кілька років дедалі більше зосереджуються на її статусі та репутації [9, с. 2-3]. Створення структур у формі інформаційних управлінь, інформаційно-аналітичних служб, прес-служб, прес-центрів, управлінь і центрів громадських зв'язків, прес-бюро, апаратів прес-секретарів тощо не прописано одним конкретним законом, який би універсально регулював їхню назву та функцію для всіх органів влади. Натомість, їхнє створення та діяльність є обов'язковим наслідком та

організаційним виконанням кількох ключових законів, що вимагають відкритості та комунікації (Закон України «Про доступ до публічної інформації» [6], який встановлює обов'язок органів влади забезпечувати прозорість і систематичне оприлюднення інформації; Закони України «Про державну службу» та «Про місцеве самоврядування в Україні», які визначають, що орган влади має структуру у межах загальної структури та штатного розпису органу, де створюються відповідні структурні одиниці (управління, відділи, сектори) з функціями, пов'язаними з комунікацією та інформаційно-аналітичним забезпеченням). Іншими словами, назва такого підрозділу може бути різною, але функціонально вони мають відповідати за збір, аналіз, обробку та оперативне надання інформації засобом масової інформації. Функції інформаційно-комунікаційних підрозділів стосуються лише висвітлення діяльності органів місцевого самоврядування. До того ж, функціональне призначення такого інформаційно-комунікаційного підрозділу значно ширше у здійсненні як інформаційної, так і аналітичної (або інформаційно-аналітичної) та комунікативної (райтерської) діяльності [2, с. 134].

Реалізація інформаційно-комунікативної діяльності на рівні громад стикається з низкою проблем. Багато рад не здатні ефективно донести, хто вони є та чим займаються. Тому актуалізується питання ефективності формування та реалізації відповідної політики. Місцева рада завдяки ефективній комунікації краще розуміє й задовольняє потреби громади. Якісна комунікація дозволяє місцевій раді краще розуміти потреби громади та розробляти відповідні стратегії й пріоритети; підвищити рівень задоволеності, довіри та впевненості мешканців громади шляхом інформування про послуги, які надає рада; підвищити імідж громади як привабливого населеного пункту; залучати бізнес і створювати робочі місця в громаді; максимально ефективно використовувати технології для інновацій і взаємодії з різними групами населення.

Існує два основні методи комунікації – проактивна (передавання інформації мешканцям громади для впливу та формування ставлення до управлінських рішень); реактивна (надання мешканцям інформації, яку вони запитали). Найважливішими чинниками формування репутації ради серед місцевих жителів та закріплення її статусу є сприйняття загальної якості адміністративних послуг; висвітлення у ЗМІ; пряма комунікація з мешканцями; ефективність роботи ради; чисте, зелене й безпечне довкілля; позитивний досвід взаємодії з посадовцями ради. Отже, якщо рада прагне побудувати сильну репутацію, ефективно інформувати мешканців, залучати їх до взаємодії та підвищувати задоволеність послугами, ці чинники мають стати основою її проактивної та реактивної комунікації.

Інформаційно-комунікаційна політика громади має бути адаптована до її унікальних характеристик.

По-перше, ІКП слугує основою для збору, аналізу та поширення інформації про реальні потреби населення (зокрема, у соціальних послугах, інфраструктурі, освіті, охороні здоров'я). Статус

громади впливає на зазначені потреби. Велика міська громада матиме інші потреби (транспорт, екологія, високий рівень цифрових послуг) у порівнянні із сільською (доступ до Інтернету, розвиток сільського господарства, закладів охорони здоров'я тощо). Наприклад, якщо громада має високу частку людей похилого віку, ІКП повинна забезпечити доступність інформації через традиційні канали та зрозумілість цифрових сервісів для цієї вікової групи.

По-друге, ІКП допомагає ефективно використовувати ресурси. Відбувається це шляхом прозорого інформування про бюджет, тендери, наявні муніципальні послуги, залучення грантів та інвестицій. Статус громади визначає ресурси. Більші громади зазвичай мають більший бюджет, кращий доступ до фінансових інструментів, розвинену цифрову інфраструктуру та кваліфіковані кадри. Менші громади змушені покладатися на більш гнучкі та цільові комунікаційні інструменти (наприклад, місцеві газети, групи у соцмережах).

По-третє, ІКП є ключовою у подоланні викликів. ІКП забезпечує антикризові комунікації, інформування під час надзвичайних ситуацій (природні лиха, воєнні дії), боротьбу з дезінформацією, а також сприяє залученню громадян до вирішення складних проблем. Статус громади визначає особливості проблеми. Прикордонна громада стикається з викликами безпеки та міграції, що вимагає специфічної ІКП. Моноіндустріальне місто може мати виклик економічної диверсифікації, що потребує ІКП, спрямовану на інвесторів та підприємців.

У містах ІКП часто є складним процесом за участю багатьох заінтересованих сторін,

спрямованим на максимізацію використання даних для ефективності та інновацій, що включає структури для обміну даними та ініціативи, такі як управління даними «розумного міста». ІКП в містах спрямована на впровадження складних, інтегрованих цифрових рішень. Відтак, для міст важливими напрямками діяльності є розробка політик та структур щодо даних для забезпечення ефективного обміну даними між різними заінтересованими сторонами, такими як урядові структури, промисловість, наукові кола та громадськість; впровадження ініціатив «розумного міста», які використовують цифрові технології та дані для таких послуг, як мобільність та інфраструктура; встановлення надійного управління даними для забезпечення якості, сумісності та безпеки даних у різних департаментах міської ради та системах з метою покращення міських послуг, сприяння інноваціям та стимулювання економічного розвитку за допомогою даних.

Статус міста як сукупність його адміністративних, економічних, історичних та політичних характеристик (наприклад, столиця, обласний центр, історичне місто, прифронтова територія, мала громада тощо) слугує основою для формування комунікаційної політики, оскільки він визначає ключові цілі, цільові аудиторії, необхідні ресурси та складність комунікаційних процесів. Іншими словами, комунікаційна політика міста має бути пропорційна та збалансована, спрямована на забезпечення відкритості, участі громадян у прийнятті рішень і ефективного обміну інформацією між владою, бізнесом та громадою.

Таблиця 1. Комунікаційна мета міста в залежності від його статусу

Статус міста	Основна комунікаційна мета	Акцент
Столиця/мегаполіс	Просування громади на міжнародному та державному рівнях	Залучення великих іноземних інвестицій, співпраця з центральною владою, формування іміджу держави
Обласний центр	Регіональне лідерство та адміністративна функція	Комунікація з сусідніми громадами, управління регіональними ЗМІ, просування регіональних проєктів.
Мале місто/громада	Внутрішня згуртованість та залучення мешканців	Максимальна участь мешканців, інформування про основні послуги, оперативний зворотний зв'язок.
Прифронтове місто	Антикризове управління та безпека.	Оперативне сповіщення про небезпеку, координація з військовими та гуманітарними місіями, комунікація про відновлення.

Статус міста диктує, з ким і як комунікувати. Міста з високим статусом (столиці, туристичні центри) мають дуже широку та диверсифіковану аудиторію - іноземні туристи, міжнародні ЗМІ, центральні органи влади, великий бізнес. Тому їхня інформаційно-комунікаційна політика включає міжнародний PR, професійний SMM (Social Media Marketing) як системну діяльність із просування публічної ініціативи у соціальних мережах та роботу з державними медіа. Чим вищий і складніший статус міста, тим більш структурованою, професійною та ресурсоємною має бути його комунікаційна політика. Столиця потребує окремого департаменту комунікацій з вузькими спеціалістами (пресекретарі, SMM-менеджери, PR-фахівці, експерти з антикризових комунікацій). Комунікаційна політика великого міста вимагає значних коштів на зовнішню промоцію,

брендування, створення медіаконтенту та дослідження громадської думки. У великих містах часто відбуваються політичні дебати та конфлікти інтересів. Комунікаційна політика тут має бути чіткою, юридично вивіреною та готовою до кризового реагування на національному рівні. Щодо вдосконалення інфраструктури, вона орієнтована на розвиток високошвидкісного 5G, масивних мереж IoT (Internet of Things - Інтернету речей), інтеграцію транспорту, енергетики та комунальних послуг. У контексті електронного урядування вона спрямована на створення повноцінних «розумних міст» (Smart City), комплексні цифрові послуги, персоналізовану комунікацію з мешканцями. У межах розвитку медіасередовища вона визначає орієнтири з управління щодо перенасиченості інформацією, підтримки великої кількості локальних, регіональних

та секторальних ЗМІ. Викликами для ІКП міст є кібербезпека критичної інфраструктури, захист масових обсягів персональних даних, боротьба з організованою кіберзлочинністю.

ІКП у селищах (містечках, невеликих містах) часто зосереджена на балансі між забезпеченням базових послуг та підвищенням конкурентоспроможності. Малі міста переважно орієнтуються на місцевих мешканців та локальний бізнес. Їхні канали комунікації більш локалізовані та прямі і включають місцеві газети, інформаційні стенди, офіційні Viber-чати або Telegram-канали. На відміну від великого міста (столиці) селищу/містечку може вистачити одного фахівця, який поєднує комунікаційні функції. Питання інфраструктури селищ (містечок) зорієнтовані на ліквідацію «цифрового розриву» порівняно з містами, забезпечення стабільного широкосмугового доступу. Електронне урядування реалізується у контексті впровадження базових електронних послуг (е-документообіг, е-запис до лікаря, сплата місцевих податків). Розвиток цифрової грамотності акцентується на навчанні місцевого населення та працівників органів влади базовим цифровим навичкам для користування послугами. Перешкоджають цьому такі виклики, як-от нестача бюджетних ресурсів, низький рівень цифрової культури серед старшого населення.

Для сіл (сільських громад) ІКП має життєво важливе значення у подоланні ізоляції та забезпеченні соціальних прав. Швидкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій з метою підвищення ефективності надання послуг населенню має впроваджуватися й на рівні сільських громад [10, с. 552]. На противагу ІКП міст, політика інформації села зазвичай більше зосереджена на юридичному та основоположному зобов'язанні місцевої влади надавати прозорі та достовірні дані громаді, часто через розроблені урядом інформаційні системи. Тому акцент зосереджено на виконанні юридичного зобов'язання надавати інформацію громаді та підтримці розвитку у напрямку створення інформаційних систем села (апаратне забезпечення, програмне забезпечення, мережі та людські ресурси) для управління та поширення даних; надання громаді прозорих та достовірних даних про розвиток села; забезпечення доступу громади до інформації через інформаційні системи села. ІКП має вирішальне значення для сільського розвитку, особливо з огляду на низку викликів, які характеризуються такими проблемами як-от: нестача інформації, суперечливі повідомлення (складність визначення, яка інформація є релевантною чи достовірною), недостатній розвиток інфраструктури інформаційно-комунікаційних технологій та низький рівень ІКТ-компетентностей.

На практиці електронні засоби масової інформації здебільшого доступні лише в установах і компаніях, причому їхній контент створений мовами, якими сільське населення зазвичай не користується, тому він малозначущий для їхніх потреб і його використання потребує спеціального навчання. Водночас вважається, що поява нових інформаційних технологій і медіа (таких як Інтернет, сільське радіо, мобільні телефони та телебачення) відкриває більше каналів для комунікації, надаючи

можливість ширшого доступу до інформації і, певною мірою, до інтерактивного спілкування [11, с. 102].

Першочерговим завданням у розвитку інфраструктури має проведення основних ліній зв'язку (оптоволокну, якісний мобільний зв'язок) туди, де він відсутній. Це політика універсального доступу. Її соціальний вимір визначається забезпеченням доступу до дистанційної медицини (телемедицини) та дистанційної освіти, що є критичним для громад без наявних фахівців на місцях. Інформаційна функція ІКП реалізується через використання простих цифрових каналів (наприклад, меседжерів, SMS) для оперативного інформування про місцеві події та надзвичайні ситуації. Проблемним у реалізації зазначеного є цифровий розрив, висока вартість будівництва інфраструктури на малі відстані, демографічні проблеми.

Як зазначають Б.Берліан та інші [8] схожим в формуванні та реалізації ІКП різних громад є технології та інновації (концепції громад різного статусу використовують технології та інновації перш за все для вирішення проблем свого розвитку); вони спрямовані на досягнення сталого розвитку, приділяючи увагу ефективності та екологічній збалансованості; їхня кінцева мета полягає у підвищенні якості життя мешканців. Проте, відмінності лежать у площині масштабу і контексту. ІКП міста охоплює великі, густонаселені урбанізовані території. Міста приділяють основну увагу модернізації складної міської інфраструктури, такої як транспорт, водопостачання та управління відходами. Села зазвичай зосереджені на покращенні доступу до енергоресурсів, особливо через автономні та відновлювані джерела енергії, а також на подоланні технологічних, фінансових і освітніх бар'єрів у громадах. У містах технології використовуються для ефективного управління складними системами та послугами, тоді як у селах їх застосування спрямоване переважно на забезпечення базових послуг і підключення віддалених територій.

Із зазначеного, можна зробити висновок, що взаємозв'язок між ІКП та статусом громади є двостороннім, оскільки:

- з одного боку, статус громади визначає її інформаційно-комунікаційну політику, адже чим вищий статус громади, тим складнішими та інтегрованішими є її інформаційно-комунікаційні потреби (село потребує простого доступу, місто – управління цим доступом та кіберзахисту);

- з іншого боку, політика визначає статус громади, оскільки ефективна ІКП (забезпечення доступу, впровадження е-послуг) підвищує економічну та соціальну привабливість громади, сприяє залученню інвестицій, відкриває нові можливості для місцевого бізнесу та, по суті, зменшує різницю в якості життя між містом і селом.

Таким чином, ІКП є інструментом державної політики, який адаптується відповідно до адміністративного статусу громади. Його кінцева мета полягає у тому, щоб вирівняти можливості для всіх громадян незалежно від того, де вони проживають.

Висновки. У контексті євроінтеграційних прагнень України та розробки планів відбудови, критичної актуальності набуває дослідження

системного взаємозв'язку між архітектурою інформаційно-комунікаційної політики та реальними потребами конкретної громади. Лише збалансованість цих складових може гарантувати прозорість діяльності місцевої влади, ефективне управління обмеженими ресурсами, а також успішне залучення зовнішніх інвестицій та міжнародної донорської підтримки.

Використання ІІІ-інструментів. При підготовці статті ІІІ-інструменти використовувались для пошуку джерел інформації та перевірки орфографії.

Список джерел інформації

1. Башук А. (2019). *Комунікаційні стратегії державної влади в умовах інформаційного суспільства* : монографія. Кам'янець Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута»». 584 с.
2. Карпенко О., Дуда А. (2017). Інформаційно-комунікативна діяльність виконавчих органів місцевих рад в Україні. *Ефективність державного управління*. Вип. 4 (53). Ч. 1. С. 133–140.
3. Козьмич А. (2020). Складники механізму реалізації інформаційної політики України. *Науковий журнал «Політикус»*. Випуск 2. С. 52–58. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-9616-2020-2-52-58>
4. *Комунікаційна стратегія громади: тренд чи необхідність?* (2025) Агенція місцевого економічного розвитку Яворівщини. Офіційний сайт. Retrieved from <https://amer.org.ua/komunikacijna-strategiya-gromady-tre/>
5. Пацьора Ж. (2024). Комунікаційна політика в сучасному безпечовому середовищі. *Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка*. № 2 (59). С. 58–65. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2292.2024/2-59/58-65>
6. Про доступ до публічної інформації: Закон України. 13 січня 2011 року № 2939-VI. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
7. Тодорова О., Назаренко М., Лесик О. (2024). Комунікаційні стратегії як інструмент стабільного діалогу та досягнення цілей розвитку територіальної громади. *Публічне управління і право: історія, теорія, практика*. № 4. С. 91–99. DOI: <https://doi.org/10.31652/2786-6068-2024-4-88-96>
8. Berlian B., Nugroho R., Rositanovi A., Septyanto G., Muslimin W. (2024, December). Smart City and Smart Village Policy Among Countries: The Similarities and Differences. *Proceedings Article in the Proceedings of the 5th Borneo International Conference (BICAME 2024): Symposium on Digital Innovation, Sustainable Design and Planning (DSP)*. Atlantis Press (part of the Springer Nature family). P. 91–102. Retrieved from <https://www.atlantispress.com/article/126006894>
9. *Communications policy contents* (2023). Knaresborough town council, UK. 6 p. Retrieved from https://www.knaresboroughtowncouncil.gov.uk/_UserFiles/Files/KTC%20Communications%20Policy.pdf
10. Gufran A., Ma'arij H. (2023). Village government legal policies in information technology-based public services. *Awang Long Law Review*. Vol. 5. № 2. P. 550–554. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/371199817_VILLA

GE GOVERNMENT LEGAL POLICIES IN INFORMATI ON TECHNOLOGY-BASED PUBLIC SERVICES

11. Olufunke A. M., Adedokun O., Adeyemo S., Olorunsola E. (2010). The Impact of Communication on Community Development. *Communication*. 1 (2). P. 101–105.

References (transliterated)

1. Bashuk A. (2019). *Komunikatsiini strategii derzhavnoi vlady v umovakh informatsii noho suspilstva : monohrafiia*. Kamianets Podilskyi : TOV «Drukarnia «Ruta»». 584 s.
2. Karpenko O., Duda A. (2017). Informatsiino-komunikativna diialnist vykonavchikh orhaniv mistsevykh rad v Ukraini. *Efektivnist derzhavnogo upravlinnia*. Vyp. 4 (53). Ch. 1. S. 133–140.
3. Kozminykh A. (2020). Skladnyky mekhanizmu realizatsii informatsiinoi polityky Ukrainy. *Naukovyi zhurnal «Politykus»*. Vypusk 2. S. 52–58. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-9616-2020-2-52-58>
4. *Komunikatsiina stratehiia hromady: trend chy neobkhidnist?* (2025) Ahentsiia mistsevoho ekonomichnogo rozvytku Yavorivshchyny. Ofitsiyni sait. Retrieved from <https://amer.org.ua/komunikacijna-strategiya-gromady-tre/>
5. Patsora Zh. (2024). Komunikatsiina polityka v suchasnomu bezpekovomu seredovyshchi. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka*. 2 (59). S. 58–65. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2292.2024/2-59/58-65>
6. Pro dostup do publichnoi informatsii : Zakon Ukrainy. 13 sichnia 2011 roku № 2939-VI. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
7. Todorova O., Nazarenko M., Lesyk O. (2024). Komunikatsiini strategii yak instrument stabilnoho dialohu ta dosiahnennia tsilei rozvytku terytorialnoi hromady. *Publichne upravlinnia i pravo: istoriia, teoriia, praktyka*. № 4. S. 91–99. DOI: <https://doi.org/10.31652/2786-6068-2024-4-88-96>
8. Berlian B., Nugroho R., Rositanovi A., Septyanto G., Muslimin W. (2024, December). Smart City and Smart Village Policy Among Countries: The Similarities and Differences. *Proceedings Article in the Proceedings of the 5th Borneo International Conference (BICAME 2024): Symposium on Digital Innovation, Sustainable Design and Planning (DSP)*. Atlantis Press (part of the Springer Nature family). P. 91–102. Retrieved from <https://www.atlantispress.com/article/126006894>
9. *Communications policy contents* (2023). Knaresborough town council, UK. 6 p. Retrieved from https://www.knaresboroughtowncouncil.gov.uk/_UserFiles/Files/KTC%20Communications%20Policy.pdf
10. Gufran A., Ma'arij H. (2023). Village government legal policies in information technology-based public services. *Awang Long Law Review*. Vol. 5. № 2. R. 550–554. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/371199817_VILLA
11. Olufunke A. M., Adedokun O., Adeyemo S., Olorunsola E. (2010). The Impact of Communication on Community Development. *Communication*. 1 (2). R. 101–105.

Надійшла (received) 25.09.2025

Прийнята (accepted) 02.10.2025

Дата публікації (publication date) 23.01.2026

Відомості про авторів / About the Authors

Колісниченко Наталя Миколаївна (Kolishnichenko Natalia) – Навчально-науковий інститут публічної служби та управління Національного університету «Одеська політехніка», доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри соціально-гуманітарних наук; Одеса, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1083-7990>